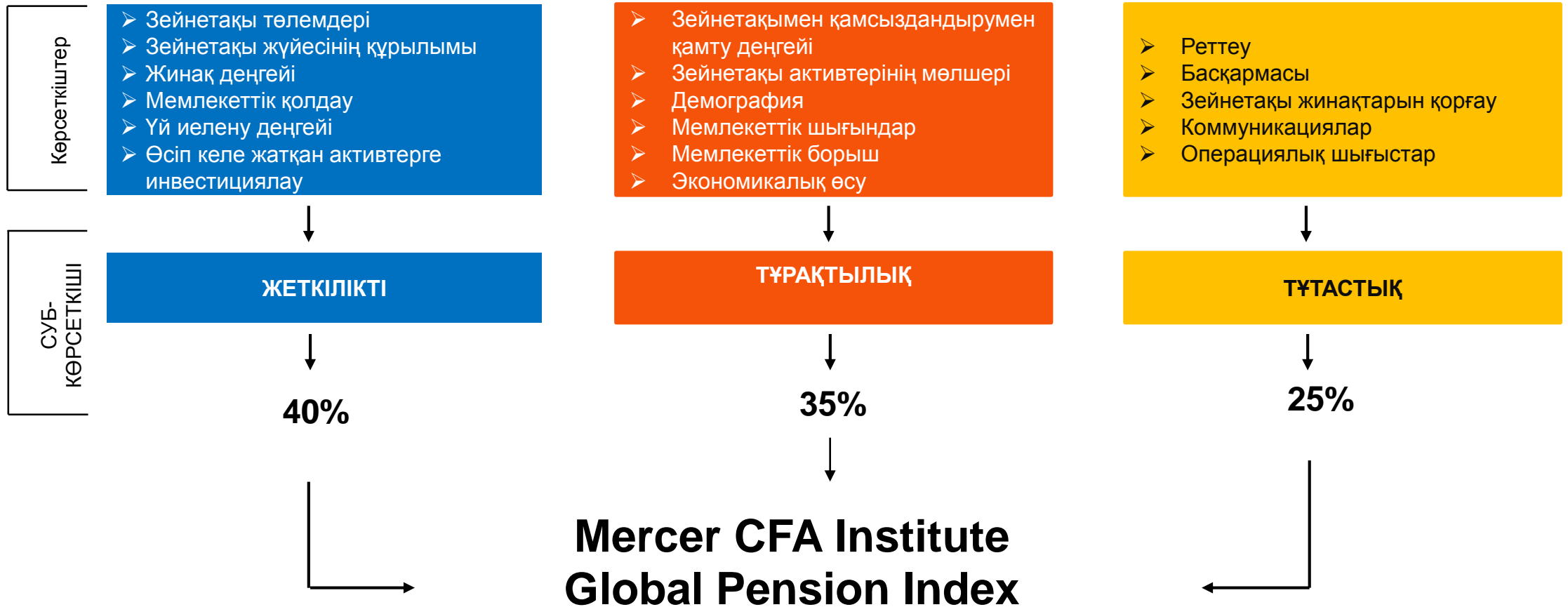

ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕЛЕРІНІҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЙТИНГІСІ: MERCER CFA
INSTITUTE GLOBAL PENSION INDEX (MCGPI) 2020. MCGPI
САРАПШЫЛАРЫНЫҢ ЖАЛПЫ ҰСЫНЫСТАРЫ.

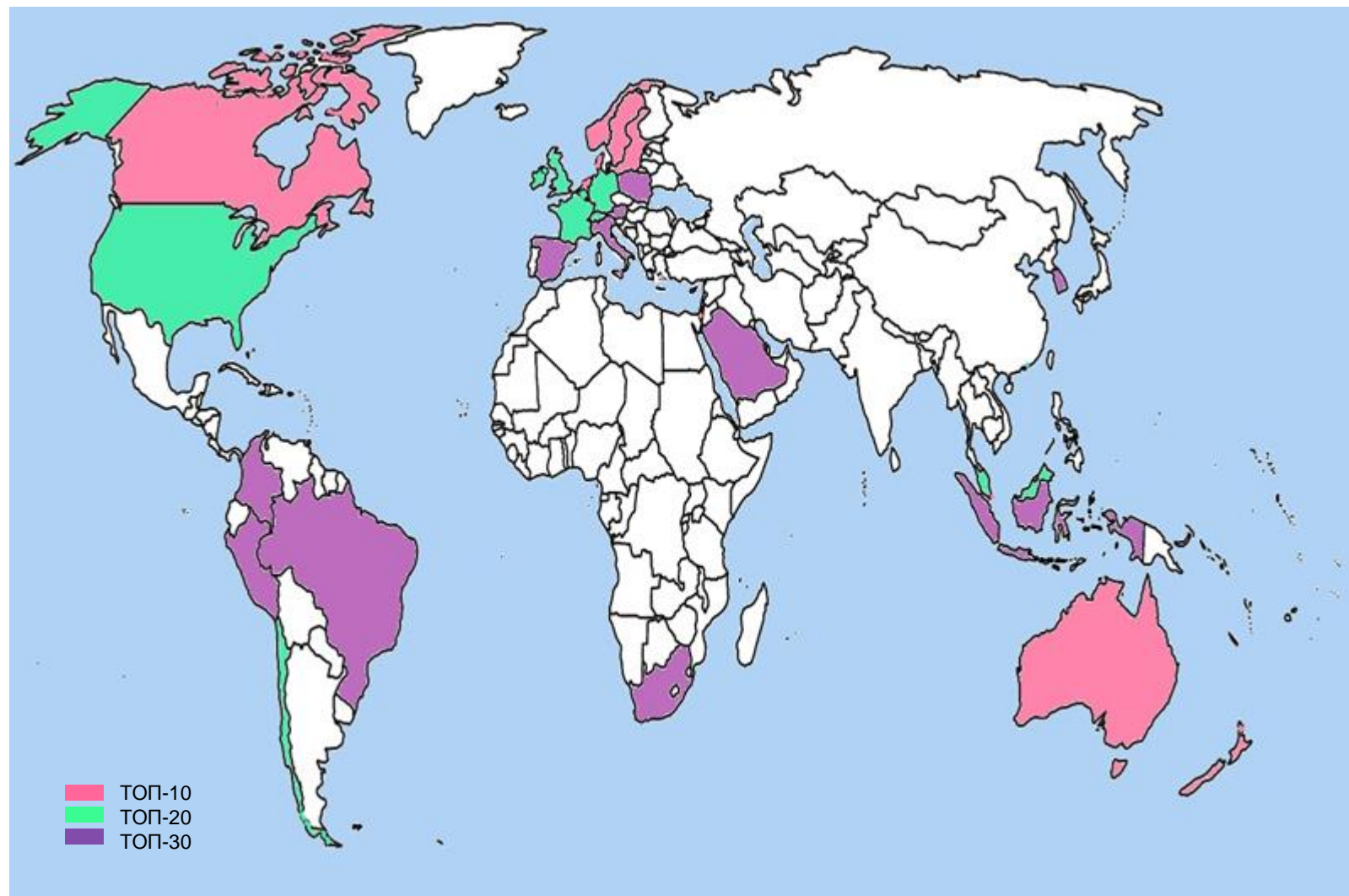

2009 жылдан 2020 жылға дейін 12 басылым, 50-ден астам индикатор 2020 жылы әлемнің 39 зейнетақы жүйесі

ЕЛДЕР РЕЙТИНГІ

1	Нидерланды		
2	Дания	★	
3	Израиль	★	нов.
4	Австралия	★	↓-1
5	Финляндия		↓-1
6	Швеция		↓-1
7	Сингапур	★	
8	Норвегия		↓-2
9	Канада		
10	Новая Зеландия		↓-2
11	Германия		↑+2
12	Швейцария		
13	Чили	★	↓-3
14	Ирландия		↓-3
15	Великобритания		↓-1
16	Бельгия		нов.
17	Гонконг	★	↓-2
18	США		↓-2
19	Малайзия	★	↓-2
20	Франция		↓-2
21	Колумбия	★	↓-1
22	Испания		↑+3
23	Сауд Аравиясы		
24	Перу	★	↓-5
25	Польша		↓-4
26	Бразилия		↓-3
27	ОАР		↓-1
28	Австрия		↓-3
29	Италия		↓-2
30	Индонезия	★	↓-2

- ★ Жинақтаушы зейнетақы жүйесі бар елдер
- Дания
  - Израиль
  - Австралия
  - Сингапур
  - Чили
  - Гонконг
  - Малайзия
  - Колумбия
  - Перу
  - Индонезия

Дереккөз: Mercer CFA Institute Global Pension Index, 2020

ӘЛЕМНІҢ ОЗЫҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕЛЕРІНІҢ ТОП-10

ЕЛДЕР РЕЙТИНГІСІ

ТОП-10	
1	Нидерланды
2	Дания
3	Израиль
4	Австралия
5	Финляндия
6	Швеция
7	Сингапур
8	Норвегия
9	Канада
10	Новая Зеландия

Дереккөз: Mercer CFA Institute Global Pension Index

ЕЛДЕР	Зейнетақы жүйесінің түрі
Нидерланды	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-ынтымақты / белгіленген төлемдермен (Pay-As-You-Go/Defined Benefit)
Дания	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-жинақтаушы(Defined Contribution)
Израиль	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-жинақтаушы (Defined Contribution)
Австралия	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-жинақтаушы(Defined Contribution)
Финляндия	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-белгіленген төлемдермен(Defined Benefit)
Швеция	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-шартты-жинақтаушы(Notional Defined Contribution)
Сингапур	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-жинақтаушы(Defined Contribution)
Норвегия	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-шартты-жинақтаушы(Notional Defined Contribution)
Канада	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-ынтымақты / белгіленген төлемдермен(Pay-As-You-Go/Defined Benefit)
Новая Зеландия	Аралас: негізгі зейнетақы моделі-ынтымақты / белгіленген төлемдермен(Pay-As-You-Go/Defined Benefit)

№	Жетілдікті өлшемі	кг	Бағалау жүйесі		Орташа көрсеткіш көрсеткіш(%) - балл	Ең жоғары балл алған елдер
			МАКС.: Балл көрсеткіші	МИН. (Балл көрсеткіші)		
A1	Ең төменгі базалық зейнетақы (орташа еңбекақыдан%)	15,00%	30% - 10	10% - 0	21,6% - 5,8	Дания (10), Новая Зеландия (10)
	Базалық зейнетақы мөлшерін қайта қараудың жүйелілігі	2,50%	тұрақты индекстеу - - өсу бойынша АЕМ - 10 - ТБИ бойынша - 7,5	- тұрақты емес қайта қарау - 5 - қайта қарау жақ - 0	дерекетер жақ	
A2	Ауыстыру коэффициенті	25,00%	70% - 100% - 10	20% - 0	56% - 7,2	Дания (10), Франция (10)
A3	Халықтың жинақ ақшасының деңгейі (кірістер-шығыстар)/кірістер (%)	5,00%	20% - 10	-5% - 0	6,5% - 4,6	Саудовская Аравия (9,5), Индонезия (8,2)
	Халықтың берешегі (ЖӨӨ%)	5,00%	0% - 10	130% - 0 ұлғай	70% - 4,6	
A4	Салықтық преференциялардың / жөңілдіктердің болуы: 1. ЕДБ-дегі депозиттермен салыстырғанда ЕЗЖ үшін 2. зейнетақы активтері бойынша ИД үшін	5,00%	иа - 10	жақ - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Канада, Чили, Нидерланды
A5	1. Зейнетақы жинақтарын пайдалану үшін ең төменгі жас белгіленген бе? 2. Егер болса, қайсысы	10,00%	1. Иа - 6,7 2. 60 және үлкен - 3,3	1. Жақ - 0 2. 55 және кіші - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Дания, Малайзия, Сингапур, Япония
A6	Тұрақты төлемдер түрінде міндетті түрде жинақтардың қандай үлесі (егер қолданылса)?	10,00%	(60% - 80%) - 10	төмен 30% - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Германия, Ирландия, Сингапур
	Тұрақты төлемдер түрінде ДС алуға салықтық ынталандыру бар ма?		иа - 5	жақ - 0	дерекетер жақ	
A7	Салымшы жұмыстан босатылған жағдайда өзінің ДБ құқығын сақтай ма? Зейнетақы жинақтарының ағымдағы құнының сақталуы (не инфляция бойынша индекстеу жалпымен, не зейнетақы активтерін инвестициялау арқылы) қамтамасыз етіле ме?	7,50%	иа - 10	жақ - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Аустралия, Чили, Дания
A8	Зейнетақы жинақтары неке бұзу процесі кезінде бірлесіп сатып алынған мүліктің құрамына кіреді ме?	3,00%	иа - 10	жақ - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Аустралия, Чили, Канада, Япония
A9	Жәке тұрғын үйі бар халықтың үлесі	5,00%	90% - 10	20% - 0	60% - 5,7	Сингапур (10), Кипр (9,7), Индия (9,5)
A10	"Өсіп келе жатқан активтерге" инвестицияланған зейнетақы активтерінің үлесі	5,00%	(45 - 65%) - 10	0% - 2; 100% - 4	дерекетер жақ	10 ұлғай: Аустралия, Дания, Канада
A11	Қызметкердің еңбекке жарамсыздығы кезеңінде (декреттік демалыс, мүгедектік) зейнетақы жарналарын төлеу талабы бар ма?	2,00%	иа - 10	жақ - 0	дерекетер жақ	10 ұлғай: Аустрия, Гонконг, Канада,

Субиндекснің орташа мәні 60,8
Ең жоғары көрсеткіші бар ел Нидерланды (81,5)

СУБИНДЕКС: ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫНЫҢ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ

№	Тұрақтылық өлшемі	кг	Бағалау жүйесі		Орташа деңгей көрсеткіш (%) - балл	Ең жоғары балл алған елдер
			МАКС.: Балл көрсеткіші	МИН. Балл көрсеткіші		
S1	Халықты жинақтаушы зейнетақы жүйесімен қамту (жұмыс күшінен%)	20%	80% - 10	15% - 0	50% - 5,4	10 ұпай: Чили, Дания, Финляндия; Швеция; Франция
S2	Зейнетақы активтері (ЖІӨ%)	15%	175% - 10	0% - 0	90% - 5,1	10 ұпай: Дания, Канада
S3	1. Зейнетақы жасынан бастап ЖЖБИ	5%	<=18 жас -10	>=28 жыл - 0	21,7 лет - 6,3	Южная Африка (9,9); Филиппины
	2. Зейнетақы жасынан бастап 2050 ж.	5%	<=18 жас -10	>=28 жыл - 0	21,7 лет - 6,3	
	3. 2050 жылға қарай демографиялық жүктеме коэффициентінің болжамы (65+/(15-64))	5%	<=20% -10	>=70% -0	Деректер жоқ	
	4. Бала туу коэффициенті (2015-2050)	5%	>=2.5 -10	<=1.0 - 0	Деректер жоқ	
S4	Міндетті зейнетақы жарналары ставкаларының деңгейі, %	10%	12% - 10	0% - 0	7,8% - 6,5	10 ұпай: Дания, Нидерланды, Сингапур, Малайзия
S5	қамту, (%)	8%	80% - 10	40% - 0	64% - 6	Новая Зеландия (9,6), Швеция (9,2)
	2. Занятость среди лиц возраста 65+ (%)	2%	30% -10	0% -0		
S6	1. Мемлекеттік қарыз (ЖІӨ%)	5%	0% - 10	150% - 0	20% - 8,7	10 ұпай: Сингапур
	2. Зейнетақыға мемлекеттік шығыстар: 1. 2 ЖІӨ-нің % ретінде. болжам 2050 жылы ЖІӨ % ретінде	5%	<=2% -10	>=16% -0	8% - 5,7	
S7	1. Еңбек қызметін жалғастырған жағдайда, салымшылар зейнетақы жасына жеткеннен кейін ДС ала ала ма?	4%	да - 10	нет - 0	нет данных	10 ұпай : Австралия, Дания, Швеция
	2. Олай болса, олар зейнетақы жарналарын аударуды жалғастыра ала ма?	1%	да - 10	нет - 0	нет данных	
S8	ЖІӨ-нің нақты өсуі, %	9%	5% - 10	(-1%) - 0	(+2%) - 5	10 ұпай: Китай, Индия, Ирландия
S9	Уәкілетті органдардан/реттеушілерден өздерінің инвестициялық саясатын немесе стратегияларын әзірлеу кезінде экологиялық, әлеуметтік және басқару аспектілерін (ESG) ескеру қажет пе?	1%	иа - 10	жоқ - 0	белгілі бір дәрежеде-5	10 ұпай: Бельгия, Дания, Финляндия

Суб-индекстің орташа мәні-50,0
Ең жоғары көрсеткіші бар ел-Дания – 82,6)

№	Сұрақ	Жауап		Максималді ұпай жинаған елдер	Барлық сұрақ, %
		ИА	ЖОҚ		
РЕТТЕУ МЕН ҚАДАҒАЛАУДЫ					
R1	Жеке зейнетақы қорлары/жоспарлары реттеледі ме?	10	0	10 ұпай: Финляндия, Дания, Австралия, Китай, Сингапур	2,5
	Зейнетақы қоры жеке (жұмыс берушіден) заңды тұлға болып табыла ма?	10	0		5
					7,5
R2	Жеке зейнетақы қорының қадағалау органы үшін жыл сайынғы есептілікті ұсыну талабы бар ма?	10	0	10 ұпай: Дания, Гонконг, Чили	4
	Қадағалау органы өз функцияларын қаншалықты белсенді орындайды?	10	0		2
	Қадағалау органы өз функцияларын қаншалықты белсенді орындайды?	шкала 2 ден 10			4
					10
R3	ПА басқарушылары үшін қолда бар болуы бойынша талап бар ма:			10 ұпай: Израиль, Норвегия, Малайзия, Сингапур	
	Инвестициялық саясат?	10	0		4
	тәуекелдерді басқару саясаты?	10	0		4
	мүдделер қақтығысын басқару саясаты?	10	0		2,5
	Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелері?	10	0		1
Қызметкерлер мен жұмыс берушілерден ДК құрамында тең өкілдік ету бойынша талап бар ма?	10	0	1		
					12,5
R4	Реттеуші ПА басқарушыларының басшылық лауазымдарына біліктілік және өзге де талаптарды белгіледі ме?	10	0	10 ұпай: Бельгия, Дания, Новая Зеландия	2,5
	Сенімгерлік басқарушының / зейнетақы қоры басшылығының / танылған ұйым ПА басқарушыларының меншікті активтері жыл сайын аудиттелуге жатады ма?	10	0		2,5
					5
R5	Үкіметтің жеке секторды дамыту жөніндегі саясатты әзірлеу және іске асыру қабілеті ме? Экономикалық және әлеуметтік байланыстарды қамтамасыз ететін институттардың маңыздылық дәрежесі? Сөз бостандығының дәрежесі. Саяси тұрақсыздық ықтималдығы. Worldwide Governance Indicators (Дүниежүзілік Банктің бағасы +3 балл)	10	0	Новая Зеландия (9,2), Норвегия (9,1), Швейцария (9,1)	15
					15

ҚОРҒАУ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯ					
DV ТИПІ БОЙЫНША ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖОСПАРЛАРЫ ҮШІН					
P1	Меншікті капиталға қойылатын минималды талаптар бар ма?	10 (Егер тапшылықты бағалау бойынша өекті есептер жүргізілсе және тапшылықты жабу 4 жылға дейінгі шекте жүзеге асырылса)	0	10 ұпай: Австралия, Финляндия, Дания, Чили	
	Меншікті капиталдың тапшылығы (активтер мен міндеттемелер арасындағы) қай кезеңде жабылады? қорландырудың негізгі өлшемдерін сипаттаңыз.	10	0		
DS ТҮРІ БОЙЫНША ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖОСПАРЛАРЫ ҮШІН					
	Жеке толық сәйкес келуі тиіс зейнетақы міндеттемелері ЖЗҚ?	10	0		10
					10
P2	Басқарушы шығарған қаржы құралдарына ӨА инвестициялауға лимиттер белгіленді ме (ӨА-дан пайызбен)?	10	0	10 ұпай: Австралия, Дания, Чили	5
P3	Өтемақы / тиімсіз басқару мен алаяқтықтан қорғау қарастырылған ба?	10	0	10 ұпай: Финляндия, Гонконг	2,5
	Зейнетақы жинақтары үшінші тұлғалардың талаптарынан қорғалған ба?	10	0		2,5
	зейнетақы міндеттемелері / жарналары бойынша берешек басым тәртіппен етеле ме?	10	0		
					5
P4	Салымшыларға шарт жасасқанға дейін зейнетақы қоры туралы ақпаратпен танысу талабы бар ма?	10	0	10 баллов: Дания, Финляндия, Австралия	5
P5	Салымшыларға зейнетақы қорының жылдық есебіне қол жеткізуді ұсыну туралы талап бар ма?	10	0	10 баллов: Бразилия, Ирландия, Колумбия	2,5
	ПА портфелінің құрылымы бойынша ақпаратты жылдық есепте ашуға талап бар ма? Негізгі инвестициялар бойынша?	10	0		2,5
					5

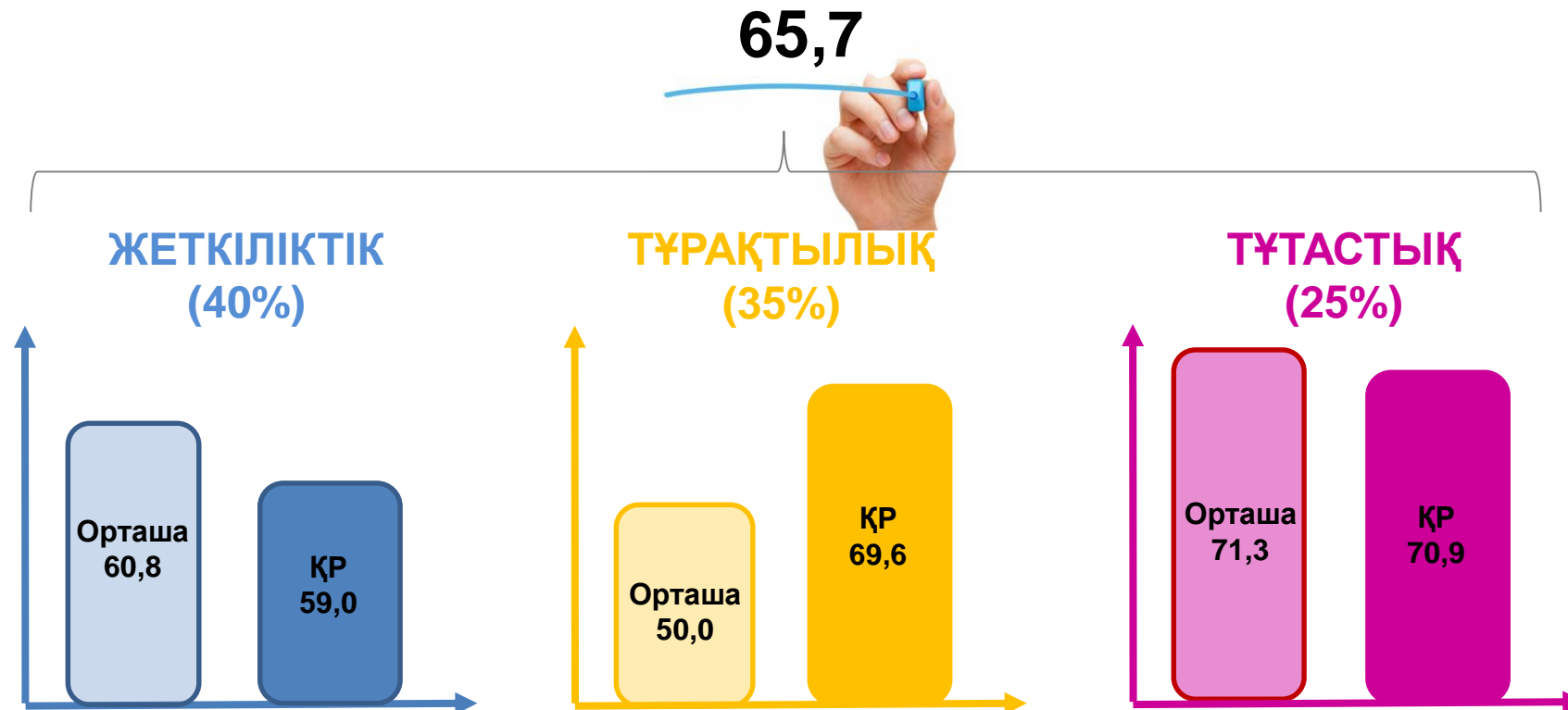
P6	Зейнетақы шотынан жыл сайынғы үзінді көшірмені ұсыну бойынша талап бар ма?	10	0	10 ұпай: Австрия, Финляндия, Ирландия	5
	Үзінді көшірмеде болашақ зейнетақы төлемдерінің болжамын ұсыну бойынша талап бар ма?	10	0		2,5
					7,5
P7	Салымшылар келіспеген немесе шағымданған жағдайда қайда жүгіне алатын Тәуелсіз (oot) орган бар ма?	10	0	10 ұпай: Австралия, Дания, Финляндия	2,5
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР					
1	Зейнетақы активтерін басқарушылар саны?	1 – бөлшек немесе сақтандыру келісімшарттары 10 – орталықтандырылған қор		10 ұпай: Сингапур, Малайзия	5
	10 ірі зейнетақы қоры зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің қандай үлесін басқарады?	1 – аз 10% от ПА 10 – 75%			5
					10

Суб-индекстің орташа мәні-71,3
Ең жоғары көрсеткіш – Финляндия (93,5)

ОРТАҚ БАЛЛ

- ! БЖЗҚ жалпыға қолжетімді деректер негізінде жүргізген алдын ала бағалау бойынша Қазақстан бойынша жалпы балл 65,7 деңгейінде қалыптасты, бұл мсҮрі рейтингінде 13-ші позицияға сәйкес келеді (Чилиден төмен – 67,0, Ирландиядан жоғары – 65,0)
- ! Қазақстанның МСҮРІ елдері бойынша орташа мәннен төмен бағасы "барабарлық" суб-индексінің индикаторы бойынша қалыптасты, оның жалпы индексінде ең үлкен үлес салмағы – 40%. "Тұрақтылық" суб-индексі (35%) бойынша Қазақстанды Топ-10 МСҮРІ тізіміндегі елдермен салыстыруға болады және "тұтастық" суб-индексі (25%) бойынша Қазақстанды Топ-20 МСҮРІ тізіміндегі елдермен салыстыруға болады.

Бүкіл әлемдегі зейнетақы жүйелері үшін MSGPI сарапшыларының жалпы ұсыныстары

Жинақтаушы зейнетақы жүйесі шеңберінде жалдамалы қызметкерлерді (жұмыспен қамтудың жаңа нысандарын қоса алғанда) және өзін-өзі жұмыспен қамтыған адамдарды қамтуды ұлғайту, көбісі зейнетақы жарналарының міндетті сипатынсыз немесе "автоматты түрде қатыспай" зейнетақы жинақтамайтынын назарға ала отырып

Өмір сүру ұзақтығы өсуінің зейнетақымен қамсыздандыру жөніндегі мемлекеттік бюджет шығыстарына әсерін есепке алу

Азаматтарды зейнетақы жасына дейінгі және зейнетақы жасында жұмыспен қамтуды ынталандыру, бұл зейнетақы жинақтарының және қартайғанда зейнетақы кірісінің ұлғаюына ықпал етеді

Зейнетақы кірістеріндегі гендерлік алшақтықты қысқарту жөніндегі шаралар

Жинақтарды қалыптастыруды, барабар зейнетақы кірісін қамтамасыз ете отырып және болашақта мемлекеттік зейнетақыға тәуелділікті азайта отырып, жинақтаушы зейнетақы жүйесіне қатысуды ынталандыру

Зейнетақы жинақтарын мерзімінен бұрын алуды шектей отырып, зейнетақымен қамсыздандыру мақсаттары үшін жинақтардың сақталуын қамтамасыз ету

Ұзақ мерзімді перспективада мемлекеттік зейнетақының нақты құнын сақтау мақсатында оны тұрақты индекстеуді қамтамасыз ету

Салымшылардың және жалпы қоғамның сенімін арттыру үшін зейнетақы жинақтары мен төлемдерін басқарудың тиімділігі мен ашықтығын қамтамасыз ету

www.enpf.kz

enpf@enpf.kz

1418

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!

